

Peptidna veza

- Podsetnik iz termodinamike
- Stabilnost peptidne veze u vodenoj sredini?
 - termodinamička stabilnost
 - kinetička inertnost
- Gradjenje peptidne veze u vodenoj sredini
 - aktiviranje karboksilne grupe *in vitro* i *in vivo*
- Strukturne karakteristike peptidne veze

Podsetnik iz termodinamike:

Entalpija

Entropija

Slobodna (Gibbsova) energija

B. Enthalpy and entropy

ΔH : change of enthalpy, heat exchange

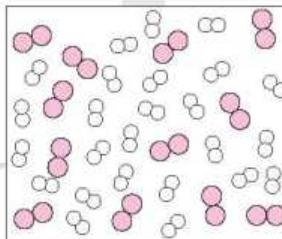
$$\Delta G = \Delta H - T \cdot \Delta S$$

Gibbs-Helmholtz equation

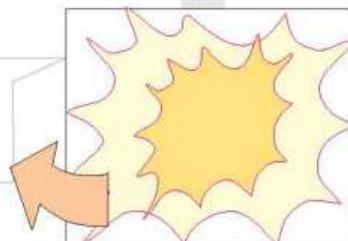
ΔS : change of entropy, i.e. degree of order

1 mol H_2
1/2 mol O_2

Low degree of order

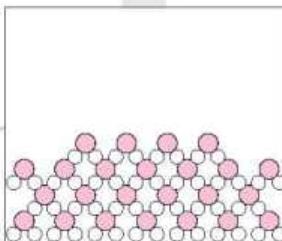

System releases heat,
 $\Delta H < 0$
(exothermic)

1 mol H_2O
(liquid)

Higher degree of order,
 $\Delta S < 0$

$\Delta H = -287 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$

$\Delta G = -238 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$

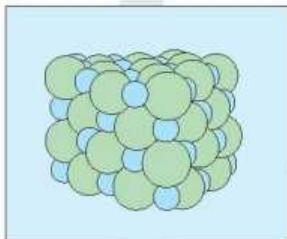
$-T \cdot \Delta S = +49 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$

Energy
-200 -100 0 +100 +200

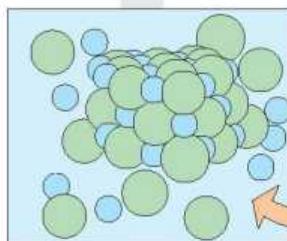
1. "Knall-gas" reaction

1 mol NaCl
(crystalline)

High degree of order

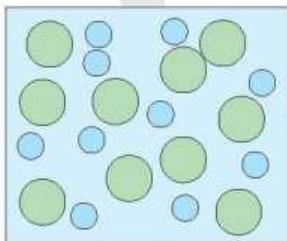

System absorbs heat,
 $\Delta H > 0$
(endothermic)

1 mol Na^+
1 mol Cl^-

Lower degree of order
 $\Delta S > 0$

$\Delta H = +3.8 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$

$\Delta G = -9.0 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$

$-T \cdot \Delta S = -12.8 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$

Energy
-12 -8 -4 0 +4 +8 +12

2. Dissolution of NaCl in water

Nastajanje i stabilnost peptidne veze u vodenoj sredini:

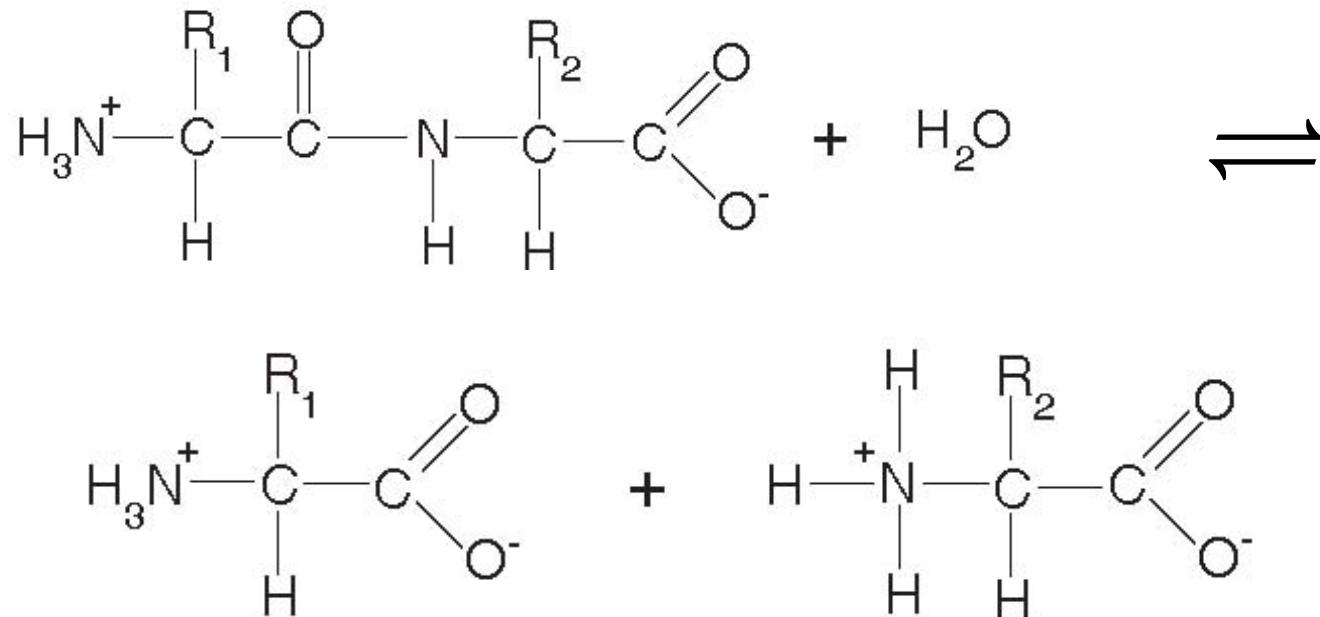
termodinamička stabilnost!
kinetička inertnost!

Reakcija hidrolize peptidne veze u vodi

Kako opstaje peptidna veza u vodi?
(termodinamički nestabilna, kinetički inertna)

Kako nastaje peptidna veza u vodenoj sredini?

Reakcija hidrolize peptidne veze u vodi

Ravnoteža za ovu reakciju je "pomerena" u desno

$$K \sim 10^4$$

Zašto je reakcija hidrolize pomerena u desno???

$$\Delta G = -RT\ln K = -2.3RT\log K$$

za $K \sim 10^4$

$$\Delta G < 0 \quad \sim 20 \text{ kJ}$$

Zašto je $\Delta G < 0$?

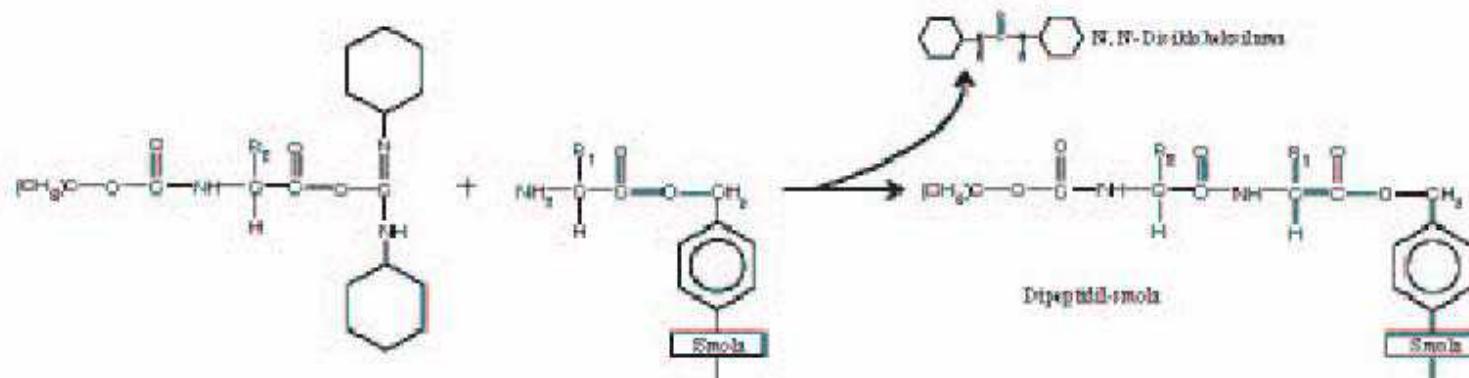
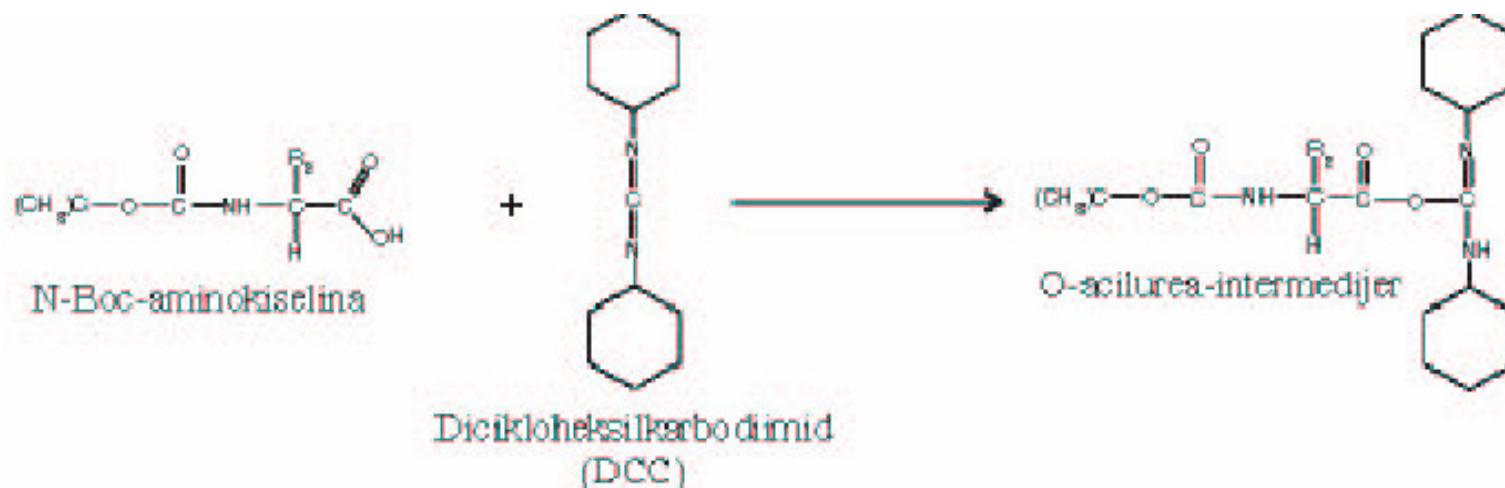
$$\Delta G = \Delta H - \Delta S$$

Kako opstaje peptidna veza u vodi???

- Hidroliza peptidne (amidne) veze u vodi je spora! (konstanta BRZINE za ovu reakciju je mala!!!!)
- Peptidna veza je TERMODINAMIČKI nestabilna a KINETIČKI inertna!!!
- Reakcija hidrolize može da se ubrza (katalizuje): kiseline, baze, enzimi !!!

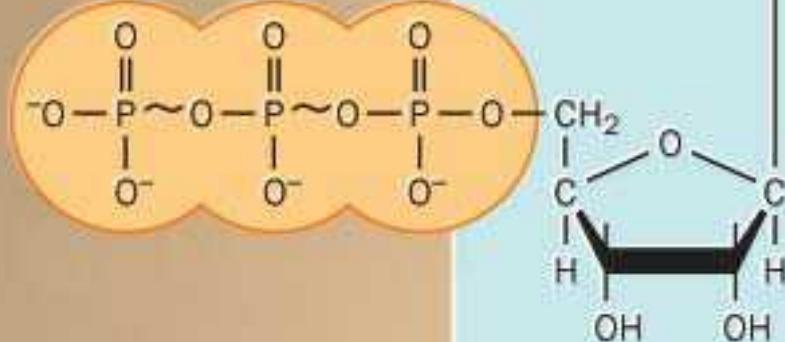
- Kako nastaje peptidna veza u vodenoj sredini?
- Za hidrolizu: $\Delta G < 0$
- ..
- Za sintezu: $\Delta G > 0$

Aktiviranje aminokiselina u hemijskoj sintezi

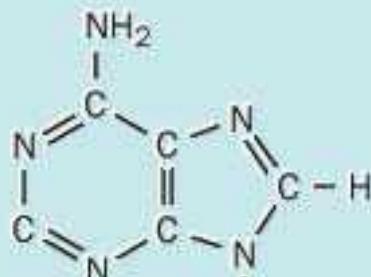

Phosphate groups

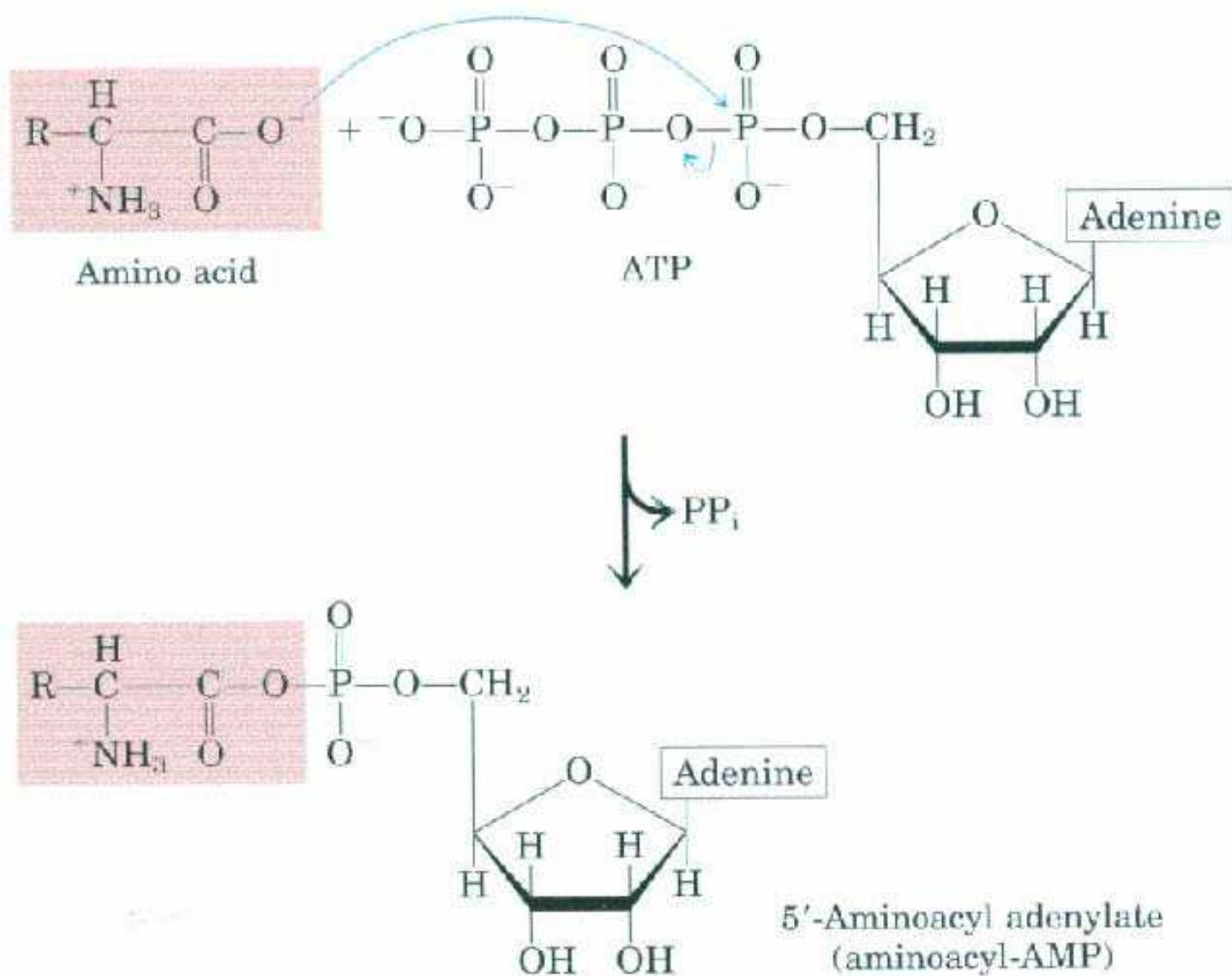
Adenine

Ribose

ATP

Aktiviranje aminokiselina sa ATP u biosintezi

Motion
Active transport
Biosyntheses
Signal amplification

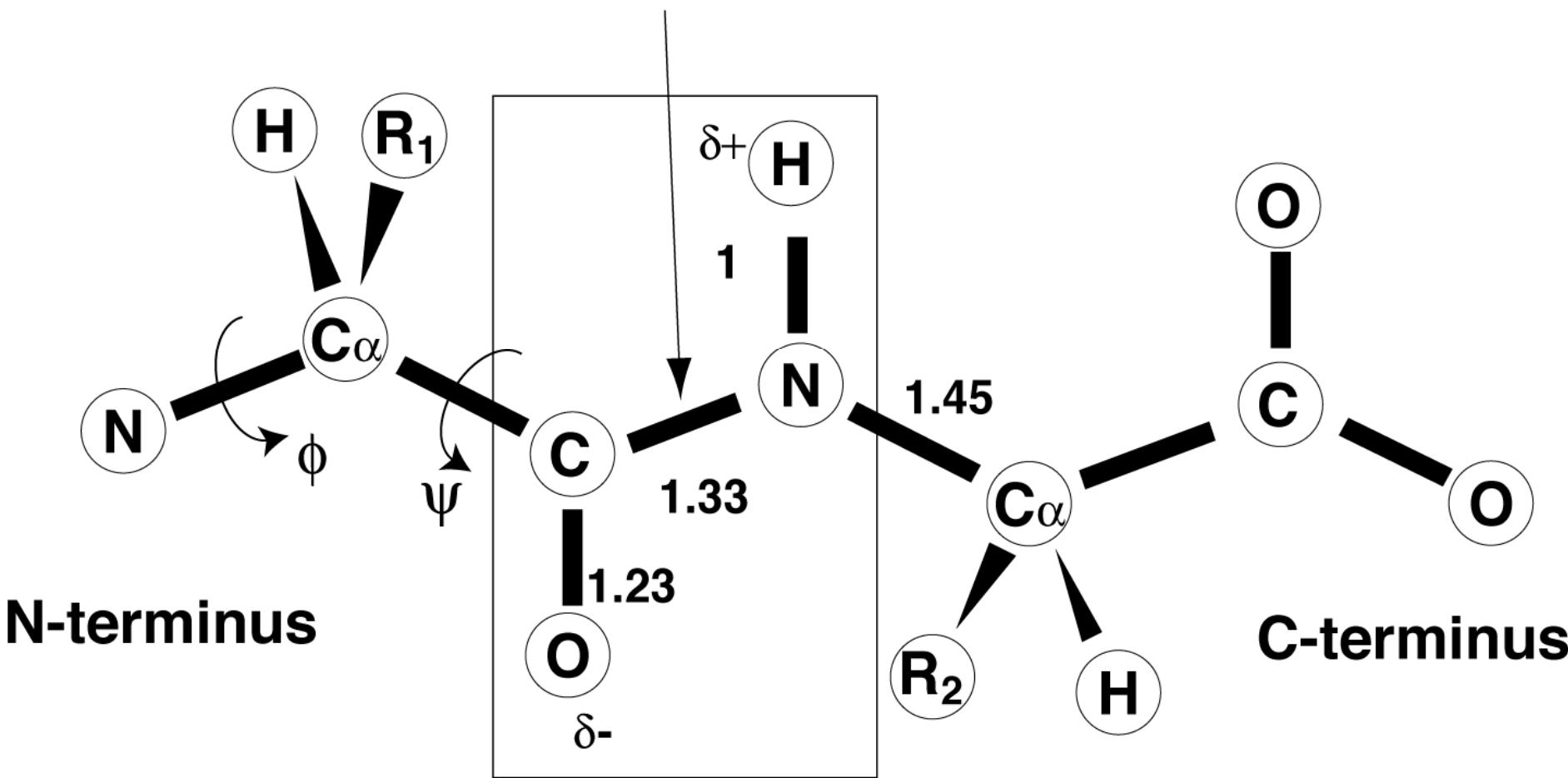

Oxidation of fuel
molecules
or
Photosynthesis

Strukturne karakteristike peptidne veze

- Parcijalni dvostruki karakter peptidne veze
- Dipolni karakter peptidne veze

Peptide bond

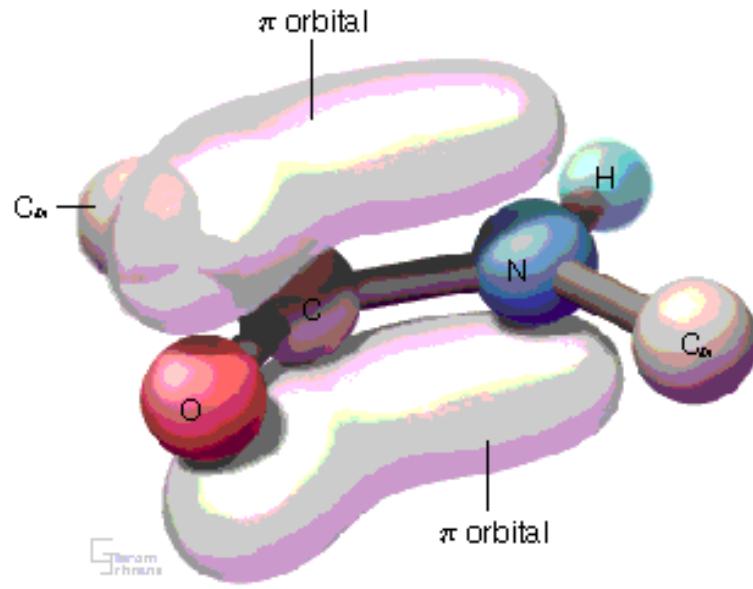
Dužina proste C-N veze je 1.49 Å

Dužina peptidne C-N veze je 1.33 Å

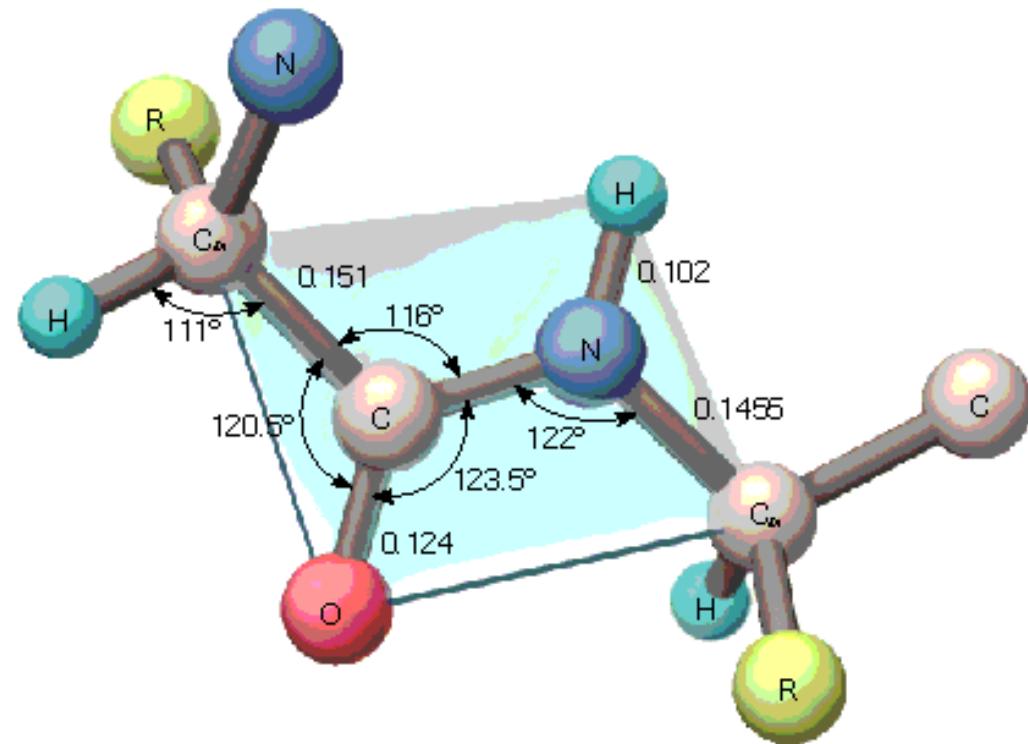
Dužina dvostrukе C=N veze je 1.27 Å

∴ Peptidna C-N veza ima parcijalni dvostruki karakter

Parcijalni dvostruki karakter peptidne veze

(a) Partial double-bond character
of peptide bond

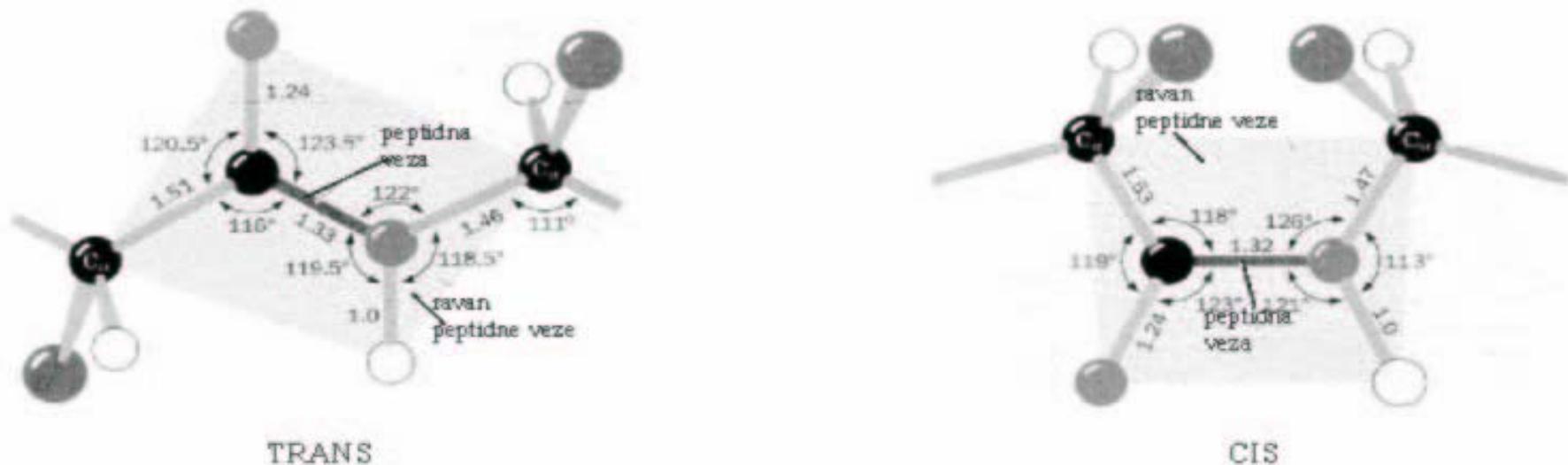

(b) Bond angles and lengths

Peptidna veza ima parcijalni dvostruki karakter **zbog** delokalizacije π -elektrona nad O-C-N vezama.

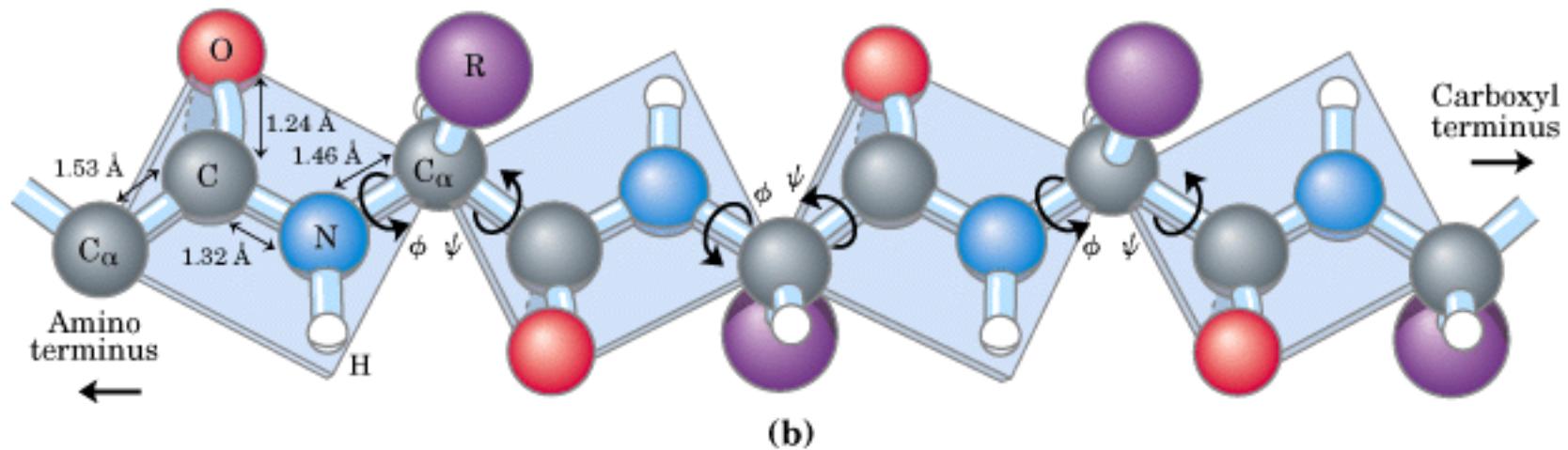
Peptidna veza je planarna.

Trans i cis peptidna veza

Slika 3.1: Geometrija i dimenzije (u Å) u *trans* i *cis* peptidnoj grupi. [Prema: R.E. Marsh & J. Donohue, *Adv. Protein Chem.*, **22**, 249 (1967).]

Oko peptidne veze nema rotacije!

Dipolni karakter peptidne veze

